

Repensem-nos! Metodologia escolta i rol de la cap

Objectius:

- Consolidar el treball realitzat durant la TROFO sobre mètode escolta i rol de la cap
- Plantejar dinàmiques o activitats per tal de fer un treball explícit sobre la metodologia escolta i rol de la cap

Paraules clau: mètode escolta, elements del mètode, rol de la cap, autocura, militància, rol acompanyant, compromís i responsabilitat, discurs polític, impacte del moviment escolta, escoltisme, #TROFO2022.

Materials:

- Imatge amb els 8 elements del mètode
- [Eix cronològic](#) en blanc
- [Glossari](#) de la TROFO
- Material dinàmica del “COM” del mètode
- Material dinàmiques del rol de la cap
- [Quadern de bitàcola](#) de la TROFO
- Cançó dels Follets
- Enllaços als contes de la dinàmica 5

Durada: Indefinida

Número participants: Variable; us convidem a realitzar aquesta dinàmica amb caps d'unitat o amb Consell.

Etapas educativa: Follets, Llops, Raiers, Pioners, Clan i caps.

Descripció de l'activitat

La TROFO 2022 girava al voltant de la metodologia escolta i el rol de la cap. A continuació us presentem un breu resum de les dinàmiques que es van treballar per poder-les reproduir amb l'equip de caps de la unitat o amb Consell. De ben segur que sorgeixen debats ben interessants!

Si voleu introduir el tema abans de començar a treballar-ho, us facilitem també la [dinàmica prèvia de la TROFO](#) que us pot servir per contextualitzar la temàtica, juntament amb el [Glossari](#) de la TROFO, on trobareu els diferents elements del mètode, conceptes i definicions...

A continuació trobareu una selecció de les dinàmiques fetes durant la TROFO 2022.

PART 1: MÈTODE

Què és un mètode? Un mètode és el camí a seguir per arribar a un fi. Això implica una direcció concreta, és a dir, un punt de partida i un altre d'arribada, però també una certa ordenació i planificació dels passos. Per tant, cal tenir presents els objectius que volem aconseguir, els recursos de què disposem, les característiques dels infants i joves, l'estat del grup, l'entorn familiar, el temps de què disposem... Totes aquestes variables fan que el mètode sigui modificable i variable. El mètode ha d'estar també en revisió constant i per tant n'hem de poder fer crítica, per tal que mantingui la seva validesa.

D'on surt el mètode? El mètode d'Escoltes Catalans parteix de la reflexió sobre la missió del moviment, la visió que tenim del nostre entorn i del model de persona que defensem i persegüim. La combinació d'aquests tres elements configura un camí i una finalitat, i el mètode ens serveix per avançar en aquesta direcció.

Per què tenim un mètode comú? Si compartim com a Associació la missió, la visió i el model de persona, té sentit que el mètode que utilitzem sigui el mateix, a l'hora que adaptable a cada agrupament. D'aquesta manera s'assoleixen paral·lelament tant els objectius d'unitat, els objectius d'agrupament i els objectius associatius.

Dinàmica 1: Per què utilitzem el mètode?

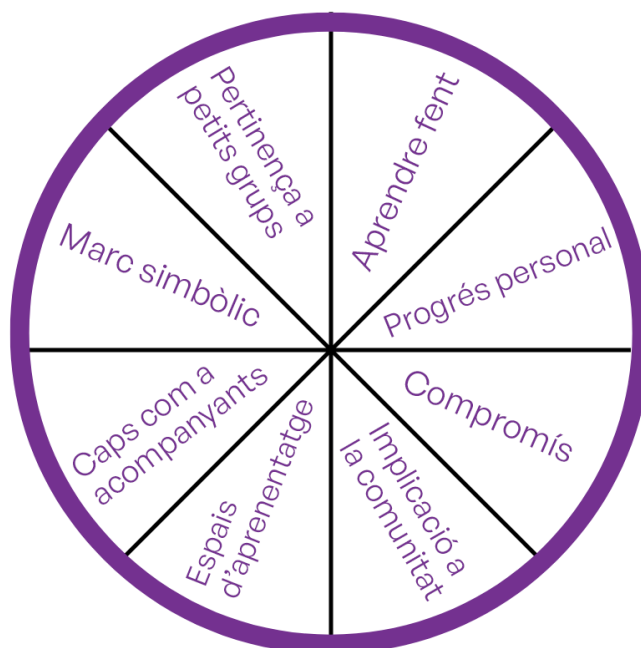
Apunteu en un paper d'embalar aquestes dues preguntes i repartiu post-its per a totes les participants. Cadascú disposarà d'uns minuts per reflexionar sobre les preguntes, apuntar-les als post-its, empegar-los al paper d'embalar i després posar-ho en comú.

- Per què és important seguir la mateixa metodologia entre els diferents agrupaments d'Escoltes Catalans?
- Què ens aporta tenir aquest mètode compartit com a Associació?

Dinàmica 2: Com apliquem el mètode?

En petits grups (de 2 o 3 persones) haurem de detectar què fem a l'agrupament sobre mètode. Copieu el dibuix del formatget i apunteu-hi el nom dels 8 elements del mètode.

Pregunta principal: Què fem a l'agrupament respecte als 8 elements del mètode?

A més a més, podeu utilitzar el [Glossari](#) de la TROFO per refrescar la informació sobre els diferents elements del mètode.

Tot seguit, repartiu post-its a cadascú i responeu també a la següent doble pregunta:

- Quins elements pràctics que s'utilitzen en el dia a dia del cau s'apropen al mètode? D'altra banda, quins elements podem identificar que se n'allunyen?

Apunteu les respostes en post-its, situant cada element en un post-it diferent.

Per acabar, si voleu fer un treball més profund per branques, us proposem els següents passos:

- **PAS 1:** Cada grup d'unitat analitza com treballen cadascun dels elements del mètode a la unitat (tindran els 8 elements del mètode anotats als formatgets del paper kraft). No cal que ho plasmin enlloc, només és per començar a donar voltes sobre els elements del mètode a les diferents branques.
- **PAS 2:** Detectem si hi ha elements del mètode que treballem menys en aquella branca i/o veure en quins elements cal incidir més, o bé quins els agradaria treballar i portar més a la pràctica.
- **PAS 3:** En grups, seleccionen 2-3 elements del mètode a treballar a la seva branca. Per tant, han de decidir quin o quins elements prioritzen (sigui perquè el/s treballen poc, perquè creuen que és un interès dels infants d'aquella

branca, perquè casualment tots els caps participants porten branques amb els mateixos objectius...).

- **PAS 4:** Plantegem i anotem a la llibreta d'unitat (o bé allà on recollim els objectius de la unitat) els diferents objectius amb relació als elements del mètode escollits, i pensarem quines accions concretes podem fer per assolir-los.
- **PAS 5:** Posem en comú totes les pràctiques que han sortit en els petits grups i col·loquem els post-its de tot el que ha anat sortint ubicant-ho en el cercle de formatgets segons l'element del mètode relacionat. Parlem sobre el que ha sortit. Podem anar sintetitzant els resultats, element per element. Posteriorment, a la posada en comú, podeu generar debat de si li donem importància (o prou importància) a aquests elements en el nostre dia a dia. En aquest cas, la pregunta clau per al debat és: **Fem relleu sobre mètode a l'agrupament? Com?**

PART 2: ROL DE LA CAP

Dinàmica 3: Impacte del moviment escolta en la vida personal i col·lectiva

De la TROFO 2022 ens vam endur moltes coses; el [Quadern de bitàcola](#) n'és una! Us animem a compartir la carta de la dinàmica de l'illa de Vilanova del Picarol, que trobareu a la pàgina 10.

En primer lloc, trieu una manera de plasmar les vostres reflexions que us faci sentir còmodes: dibuixant, escrivint, plasmant idees, destacant paraules clau, fent esquemes... Busqueu una posició còmoda.

A continuació, us convidem a reflexionar sobre les següents preguntes individualment i plasmar-ho de la manera triada:

- Quina petjada queda sobre la teva vida personal després de viure l'escoltisme (o moviments similars)?
- Quin ha estat el teu procés de comprometre-t'hi? Ho has fet explícit?
- Com et transforma com a persona i com influeix en les maneres de veure i viure la vida?
- Com creus que l'escoltisme impacta sobre la vida dels infants i joves del cau?
- De quina manera creus que l'escoltisme impacta sobre cada branca (follets, llops, raïers, pioners, clans o caps)?
- Quins reptes es presenten pel que fa a impacte en infants i joves?
- Quin impacte té l'escoltisme sobre la vida col·lectiva? Què representa com a eina de canvi social?

Per últim, ens ajuntem i compartim el que hem escrit, dibuixat, il·lustrat... Entre totes, quines conclusions en traiem (com a unitat o com a Consell)?

Dinàmica 4: Rol de la cap

A la TROFO vam generar diferents eixos cronològics (anant des de l'inici al final de curs) on situàvem els diferents moments on posàvem en pràctica l'educació en

l'autocura, el discurs polític, el rol d'acompanyant i el compromís i responsabilitats com a caps.

Us proposem que genereu el vostre propi **eix cronològic ideal**, que contempli tots aquells aspectes que prioritzeu com a agrupament o com a branca. Per fer-ho, podeu dividir-vos en grups de 3 persones i invertir un primer moment per contextualitzar cada bloc temàtic.

EDUCAR EN L'AUTOCURA: Què són les cures? Per què són importants? Eduquem per a aquesta fi? Són útils els espais que hi dediquem al cau? Revisem les cures al cau o a la unitat? Són útils les cures? Desenvolupo la meva tasca des d'una perspectiva de cures? Em cuido a mi mateix/a? Ens cuidem a la unitat? A Consell?

ROL D'ACOMPANYANT: Què és el rol d'acompanyant? Per què és important? Eduquem per a aquesta fi? Posem en valor el rol d'acompanyant de les pròpies infants (i com hi influeix el fet que les branques estiguin dividides de 3 anys en 3 anys, de manera que hi hagi un primer any d'adaptació, un 2n de consolidació i un 3r de relleu)? Què cal tenir en compte a l'hora de reflexionar sobre el nostre rol? Dediquem temps a valorar quin és el nostre rol? Són útils aquests espais?

COMPROMÍS I RESPONSABILITAT: Què vol dir compromís? I responsabilitat/s? Quines responsabilitats tenim com a educadores respecte infants i joves? Per què son importants? Eduquem per a aquesta fi? Són útils els espais que hi dediquem al cau? Revisem les responsabilitats i el compromís al cau o a la unitat? És útil?

DISCURS POLÍTIC: Què entenem per discurs polític? Considerem important educar amb la fi que els infants i joves dels nostres agrupaments esdevinguin persones amb discurs polític? Per què? Com eduquem per a aquesta fi? Es tracta d'un treball implícit, explícit o híbrid? Ens plantejem quina línia política tenim com a agrupament? És quelcom que revisem periòdicament? Com escollim aquelles temàtiques que treballem amb els infants i joves?

Us proposem que imprimeu o copieu l'[eix cronològic](#) en blanc i, en grups de 3, hi identifiqueu diferents moments on es produeixin aquells aspectes que hagueu prioritzat, tant si ho fan caps som si ho fan els propis infants. Escriviu-ho en post-its de 2 colors diferents (un per caps i l'altre per infants).

Tot seguit, us proposem fer un joc per posar en comú totes juntes pràctiques que duem a terme actualment (potser hem prioritzat compromís i discurs o potser hem decidit abordar tots 4 blocs temàtics): per equips, jugarem al **joc de posar la cua al ruc**.

Posarem l'eix cronològic en blanc a una punta de la sala, i a l'altra punta de la sala ens situarem les caps. Per col·locar els post-its de diferents colors a l'eix, una de les caps es posarà una bena als ulls i les altres 2 hauran d'indicar-li el camí fins on l'ha de col·locar (sense tocar-se). Després anirà la següent cap, i així succesivament.

Per acabar, analitzem si hi ha espais de manera uniforme durant l'any, i si ens sentim còmodes amb l'equilibri infants-joves-caps. Què veiem, després de bolcar-ho a l'eix cronològic? Ens sembla un bon treball? És suficient? Quins reptes se'ns plantegen?

De la mateixa manera, ens podem preguntar quant temps dediquem a l'assemblea a tenir aquest tipus de debats i quant temps dediquem a tenir-los amb infants i joves. És similar? Té sentit que ho sigui?

RECURSOS EXTRES:

- [Quadern de bitàcola](#) de la TROFO

A la pàgina 5 hi trobareu la cançó dels Follets

- Contes i vídeos utilitzats durant la TROFO:

AUTOCURA (7:31 min) Conte: Salvatge

https://www.youtube.com/watch?v=2mlsCzbJ4OI&ab_channel=P4ElPolNord

ROL D'ACOMPANYANT (7:20 min) Conte: La joia interior

<https://youtu.be/fXDRGzEOHY>

COMPROMÍS I RESPONSABILITAT (5:20 min) Conte: Estoy aquí

<https://www.youtube.com/watch?v=e9-XUD2JgHo&t=4s>

DISCURS POLÍTIC (4:49 min) Conte: Els invisibles

<https://www.youtube.com/watch?v=qXqi2JH8Bkw>